

ગુજરાત માધ્યમિક અને ઉચ્ચત્તર માધ્યમિક શિક્ષણ બોર્ડ, ગાંધીનગર

એકમ કસોટી - 5

ધોરણ : 12 (સામાન્ય પ્રવાહ)

કુલ ગુણ : 25

વિષય : અર્થશાસ્ત્ર 022(G)

સમય : 1 કલાક

સૂચનાઓ :

1. આ એકમ કસોટીમાં 15 પ્રશ્નો છે.
2. એકમ કસોટીના જવાબો વિદ્યાર્થીઓએ પોતાની નોટબુકમાં લખવાના રહેશે.

વિભાગ : A

નીચે આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક 01 થી 05 હેતુલક્ષી પ્રકારના પ્રશ્નો છે. આપેલ ચાર વિકલ્પ (A, B, C, D) [05]
પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.)

- (1) ભારતમાં 1 ₹ ની કાગદી નોટ કોણ બહાર પાડે છે ?
(A) સ્ટેટ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા (B) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયા
(C) બેંક ઓફ બરોડા (D) ભારત સરકારનું નાણાંખાતુ
- (2) ભારતમાં વેપારી બેંકમાં મોટેભાગે કેટલા પ્રકારની થાપણો હોય છે ?
(A) 6 (B) 2 (C) 3 (D) 10
- (3) મધ્યસ્થ બેંક એટલે શું ?
(A) સહકારી બેંક (B) દેશની સર્વોચ્ચ બેંક (C) ખાનગી બેંક (D) વિદેશી બેંક
- (4) 2013 ના અહેવાલ મુજબ ભારતમાં સૌથી ઓછી ગરીબી ક્યા રાજ્યમાં જોવા મળી હતી ?
(A) ગુજરાત (B) રાજસ્થાન (C) ગોવા (D) બિહાર
- (5) ઈન્ડિયન કાઉન્સિલ ઓફ મેડિકલ રીસર્ચ શહેરીક્ષેત્રે વ્યક્તિની ખોરાકમાં ન્યૂનતમ દૈનિક કેટલી કેલરી નક્કી કરી છે ?
(A) 2400 (B) 2300 (C) 2200 (D) 2100

વિભાગ : B

નીચે આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક 06 થી 10 ના એક વાક્યમાં જવાબ આપો. (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ) [05]
પૈકી સાચો વિકલ્પ પસંદ કરી જવાબ લખો. (દરેક પ્રશ્નનો 1 ગુણ છે.)

- (6) વિશ્વમાં સૌ પ્રથમ સ્થપાયેલ બેંકનું નામ જણાવો.

- (7) NEFT નું પૂરું નામ આપો.
(8) નાણાંકીય નીતિના પરિમાણાત્મક સાધનો એટલે શું ?
(9) તેંડુલકર સમિતિએ ગરીબી રેખા નક્કી કરવા કયા પ્રકારના ખર્ચનો સમાવેશ કર્યો છે ?
(10) નિરપેક્ષ ગરીબીનો અર્થ લખો.

વિભાગ : C

નીચે આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક 11 થી 12 ના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (દરેક પ્રશ્નના 2 ગુણ) [04]

- (11) મધ્યસ્થ બેંકની નાણાંકીય નીતિના ગુણાત્મક સાધનોના માત્ર નામ આપો.
(12) સાપેક્ષ ગરીબી એટલે શું ? ઉદાહરણ આપી સમજાવો.

વિભાગ : D

નીચે આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક 13 થી 14 ના મુદ્દાસર જવાબ આપો. (દરેક પ્રશ્નના 3 ગુણ) [06]

- (13) વેપારી બેંક અને મધ્યસ્થ બેંક વચ્ચેનો તફાવત જણાવો.

અથવા

- (13) રિઝર્વ બેંક ઓફ ઈન્ડિયાના નાણાંકીય કાર્યો સમજાવો. (ગમે તે ત્રણ)
(14) ગરીબીના સામાજિક કારણો સમજાવો.

વિભાગ : E

નીચે આપેલ પ્રશ્નક્રમાંક 15 નો વિસ્તારપૂર્વક જવાબ આપો. [05]

- (15) ગરીબીના આર્થિક કારણો સમજાવો.

અથવા

- (15) ભારતમાં ગરીબી ઘટાડવાના ઉપાયો ચર્ચો.